

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 18.7.2005
COM(2005) 329 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ
ΤΑ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑ, ΤΟΥΣ ΠΥΡΟΚΡΟΤΗΤΕΣ, ΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΒΟΜΒΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΥΡΟΒΟΛΑ ΟΠΛΑ**

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΙΑ ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑ, ΤΟΥΣ ΠΥΡΟΚΡΟΤΗΤΕΣ, ΤΟΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΒΟΜΒΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΥΡΟΒΟΛΑ ΟΠΛΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η χρήση εκρηκτικών σε βάρος αθώων πολιτών αποτέλεσε την πιο συνηθισμένη μέθοδο που χρησιμοποιούν οι τρομοκράτες για να ενσπείρουν τον φόβο σε πληθυσμούς που είναι συνηθισμένοι να ζουν σε δημοκρατικές, ελεύθερες και ανοικτές κοινωνίες. Τον Οκτώβριο του 2003, το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν ήταν απαραίτητη η θέσπιση νέων μέτρων για την αποθήκευση και τη μεταφορά των εκρηκτικών. Ωστόσο, μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στη Μαδρίτη, την 11η Μαρτίου 2004, άρχισε να διαμορφώνεται συναίνεση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ για την ανάγκη να μελετηθεί ένα πιο εναρμονισμένο σύστημα που δεν θα επιτρέπει να πέσουν στα χέρια των τρομοκρατών εκρηκτικά, πυροκροτητές, εξοπλισμός παρασκευής βομβών και πυροβόλα όπλα. **Στη δήλωσή του της 25ης Μαρτίου 2004, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο** αναγνωρίζει «ότι οι τρομοκρατικές οργανώσεις και ομάδες πρέπει να στερηθούν παντελώς των εργαλείων της δουλειάς τους». Ειδικότερα, αναγνωρίζει ότι «πρέπει να αυξηθεί η ασφάλεια όσον αφορά τα πυροβόλα όπλα, τα εκρηκτικά, τον εξοπλισμό παρασκευής βομβών και τις τεχνολογίες που συμβάλλουν στη διάπραξη εγκληματικών τρομοκρατικών ενεργειών». Επιπλέον, το **αναθεωρημένο σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, του Ιουνίου 2004**, καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να εξετάσουν τη δυνατότητα θέσπισης μέτρων για μεγαλύτερη ασφάλεια ως προς τα εκρηκτικά (ενέργεια 3.6.1).

Η Επιτροπή, με την **ανακοίνωσή της του Οκτωβρίου 2004, για την πρόληψη, ετοιμότητα και αντιμετώπιση των τρομοκρατικών επιθέσεων**¹ υπογράμμισε την πρόθεσή της να υποβάλει, εάν χρειαστεί, προτάσεις για να εξασφαλιστεί το υψηλότερο δυνατό επίπεδο ασφάλειας στην Ευρώπη. Πράγματι, στο «**Πρόγραμμα της Χάγης – Ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην ΕΕ**», το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Νοέμβριο του 2004, η Επιτροπή καλείται ρητά να υποβάλει προτάσεις για τη βελτίωση της αποθήκευσης και της μεταφοράς των εκρηκτικών, καθώς και για την εξασφάλιση της ανιχνευσιμότητας των βιομηχανικών και χημικών πρόδρομων ουσιών. Η Επιτροπή αποδέχτηκε με ιδιαίτερη ικανοποίηση την έκκληση αυτή και παρουσιάζει τις προτάσεις της στην παρούσα ανακοίνωση.

Η Επιτροπή πιστεύει ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ειδικότερα η βιομηχανία (περιλαμβανομένων ιδίως των παραγωγών, των τελικών χρηστών, των μεταφορέων, των ερευνητών), τα κράτη μέλη και η Ευροpol, πρέπει να συμβάλουν στη βελτίωση της ασφάλειας των εκρηκτικών και των πυροβόλων όπλων. Ενώ δεν αμφισβητείται η βιομηχανική τους χρησιμότητα των ανωτέρω, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να **εγγυηθούν την ασφάλεια των πολιτών μειώνοντας και εξαλείφοντας τη δυνατότητα κακής χρησιμοποίησής τους**. Με γνώμονα τον τρόπο με τον οποίο οι κατασκευαστές εκρηκτικών και πυροβόλων όπλων ασπάστηκαν στο παρελθόν την έννοια της ασφάλειας και την κατέστησαν χαρακτηριστικό των προϊόντων τους, η ίδια αυτή προσέγγιση πρέπει να εφαρμοστεί και για την εσωτερική ασφάλεια. Η Επιτροπή θα επιθυμούσε να δει όλους τους ενδιαφερόμενους να αλλάζουν την προσέγγισή τους από το «εάν»

¹ COM (2004) 698 τελικό, 20.10.2004.

στο «πώς» μπορεί να επιτευχθεί ο στόχος. Η Επιτροπή επιθυμεί συνεπώς να διεξαγάγει έναν **συγκροτημένο διάλογο με τον ιδιωτικό τομέα**, με σκοπό να ενισχυθούν τα χαρακτηριστικά ασφάλειας (κυρίως όσον αφορά την αποθήκευση, την εμπορία, τη μεταφορά και την ανιχνευσιμότητα) των συστατικών μερών και των τελικών προϊόντων σε όλη την αλυσίδα της παραγωγής και της διάθεσης. Η Επιτροπή, για την επινόηση τρόπων που εγγυώνται την ασφάλεια των εκρηκτικών και των πυροβόλων όπλων, μπορεί να αξιοποιήσει την εμπειρία της σε άλλους τομείς – για παράδειγμα, την ανιχνευσιμότητα όσον αφορά την παραγωγή τροφίμων και την αλυσίδα διάθεσης για λόγους σχετικούς με την προστασία της υγείας.

2. ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΕΚΡΗΚΤΙΚΑ

Η Επιτροπή σκοπεύει να **συγκεντρώσει όλους τους βασικούς ενδιαφερόμενους**: τους κατασκευαστές και τους εμπόρους εκρηκτικών, τους εμπειρογνώμονες της Europol και του SitCen, του εθνικούς εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, την Επιτροπή και την ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την τρομοκρατία. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα εξετάσει τη σύσταση μιας ομάδας εμπειρογνομόνων (ομάδα εμπειρογνομόνων για την ασφάλεια των εκρηκτικών) στην οποία θα ανατεθεί η επεξεργασία και η υποβολή στην Επιτροπή ενός *σχεδίου της ΕΕ για την αύξηση της ασφάλειας όσον αφορά τα εκρηκτικά και τα πυροβόλα όπλα*. Το σχέδιο αυτό θα πρέπει να εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των κρατικών και των ιδιωτικών μέτρων στον εν λόγω τομέα και να καθορίζει συγκεκριμένους στόχους. Πρέπει ακόμη να καθοριστεί μέθοδος εκτέλεσης του σχεδίου και παρακολούθησης των αποτελεσμάτων του. Η ως άνω ομάδα εμπειρογνομόνων θα μπορούσε να αξιολογήσει τις ανάγκες σε κάθε πεδίο που έχει σχέση με την αύξηση της ασφάλειας των εκρηκτικών και των πυροβόλων όπλων, να επισημάνει τα κενά όσον αφορά τη δυνατότητα ανίχνευσης και παρέμβασης στην ΕΕ που πρέπει να καλυφθούν και να αναλύσει το αντίστοιχο κόστος.

3. ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ, ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ

Όπως υπαγορεύει το Πρόγραμμα της Χάγης, η παρούσα ανακοίνωση εστιάζεται στην αποθήκευση, τη μεταφορά και την ανιχνευσιμότητα. Οι ρυθμίσεις ασφάλειας για την αποθήκευση των εκρηκτικών, για παράδειγμα **με τη χρησιμοποίηση υλικών μέσων και αυστηρών προδιαγραφών όσον αφορά τη λογιστική καταχώρηση και τον έλεγχο**, είναι καθοριστικής σημασίας ώστε να εμποδιστούν οι τρομοκράτες να αποκτήσουν, με την κλοπή ή την παράνομη ιδιοποίηση, προϊόντα που έχουν παραχθεί νομίμως. Ενώ η διαφάνεια είναι ουσιαστική για τη διευκόλυνση της προσεκτικής παρακολούθησης των μεταφορών τέτοιων προϊόντων, οι τεχνικές ανίχνευσης (όπως η τοποθέτηση ετικέτας ή η σήμανση) είναι χρήσιμες για την παρακολούθηση του κύκλου ζωής των εκρηκτικών και για τον εντοπισμό επικίνδυνων μεταφορών και ύποπτης κατοχής. Πρέπει ακόμη να μελετηθούν οι μέθοδοι με τις οποίες θα υποχρεωθούν οι ασχολούμενοι με την εμπορία των εκρηκτικών να γνωστοποιούν κάθε ύποπτη συναλλαγή. Επιπλέον, τα επικίνδυνα εμπορεύματα σε διαμετακόμιση – όπως τα εκρηκτικά και κάθε εξάρτημα και μηχανισμός που συνδέεται με τις βόμβες – είναι δυνατόν είτε να αποτελέσουν το αντικείμενο άμεσης επίθεσης, είτε να εκτραπούν παράνομα προς διαφορετικό από τον προβλεπόμενο προορισμό. **Συνεπώς, τα μέτρα ασφάλειας και η ανιχνευσιμότητα πρέπει επίσης να αποτελούν κεντρική πτυχή σε όλα τα στάδια της αλυσίδας διάθεσης.**

Τα μέτρα για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει να αντιμετωπίζουν κάθε πιθανή πηγή. Η συνολική προσέγγιση του προβλήματος είναι απαραίτητη, καθόσον η ευκολότερη ανίχνευση ορισμένων εκρηκτικών/πυροκροτητών θα μπορούσε να οδηγήσει τους τρομοκράτες να

χρησιμοποιήσουν άλλους μηχανισμούς ή υλικά που παρουσιάζουν ακόμη μεγαλύτερη δυσκολία στην ανίχνευση.

Μια **πλήρης ανάλυση των τεχνικών ανίχνευσης και των ποσοστών επιτυχίας τους** για τα διάφορα είδη εκρηκτικών θα αποτελούσε σημαντικό πλεονέκτημα για τον προσδιορισμό των βασικών κινδύνων. Μια προσέγγιση που αποβλέπει στον περιορισμό των κινδύνων από τα εκρηκτικά που χρησιμοποιούνται παράνομα από τρομοκράτες ή εγκληματίες πρέπει να καλύπτει ευρύ πεδίο και να προβλέπει κανονιστικές ρυθμίσεις για τα διακινούμενα στο εμπόριο εκρηκτικά (περιλαμβανομένης και της καταγγελίας των υπόπτων συναλλαγών), τη σήμανση των εκρηκτικών, αυστηρότερα μέτρα ασφάλειας για τη μεταφορά και την αποθήκευση, τη χρήση της τεχνολογίας για τη σήμανση και την ανίχνευση των εκρηκτικών υλικών, την κοινοποίηση των πληροφοριών και τη στήριξη στις έρευνες. Η ΕΕ, ενώ επιθυμεί από κάθε άποψη να διατηρήσει την αμοιβαία επωφελή συνεργασία με τις Ηνωμένες Πολιτείες, δεν πρέπει να επιτρέψει να δημιουργηθεί ένα διατλαντικό τεχνολογικό χάσμα, ιδίως όσον αφορά τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού ανίχνευσης στα σημεία μεταφοράς.

Επιπλέον, τα καλούμενα «**αυτοσχέδια**» **εκρηκτικά** που κατασκευάζονται από χημικές ουσίες ευρείας κυκλοφορίας συνιστούν εξίσου σημαντική απειλή με τα διακινούμενα στο εμπόριο εκρηκτικά, και συνεπώς πρέπει επίσης να δοθεί προτεραιότητα στην έρευνα για τη βελτίωση της ανιχνευσιμότητάς τους.

Τα «**αποχαρακτηρισμένα στρατιωτικά**» **εκρηκτικά** που εισέρχονται στην αγορά συνιστούν επίσης σημαντικό κίνδυνο. Δεδομένου ότι τα στρατιωτικά εκρηκτικά δεν φέρουν κανονικά σήμανση, η δυνατότητα ανίχνευσής τους φαίνεται να είναι πιο περιορισμένη απ' ό,τι για τα εκρηκτικά εμπορικής χρήσης. Το επίσημο ή παράλληλο εμπόριο των πλεοναζόντων στρατιωτικών εκρηκτικών και ο βαθμός ανάμειξης των δικτύων οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρώπη στην παράνομη διακίνησή τους, αποτελούν συνεπώς σημαντική αιτία ανησυχίας, που πρέπει να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά. Σε **έκθεση των Ηνωμένων Εθνών**² επισημαίνεται ότι αρκετά κράτη της Ανατολικής Ευρώπης διατυπώνουν ανησυχίες για τη διακίνηση πλεοναζόντων στρατιωτικών εκρηκτικών και μηχανισμών από τα αποθέματα της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη υπάρχουν τεράστια αποθέματα στρατιωτικών εκρηκτικών. Έχουν τεθεί σε εφαρμογή προγράμματα για τη καταστροφή των εν λόγω αποθεμάτων, αλλά το ποσοστό επιτυχίας τους μέχρι σήμερα είναι περιορισμένο, και για το λόγο αυτό επιβάλλεται η σημαντική βελτίωσή τους.

4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ / ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ

4.1. Εμπόριο λιπασμάτων

Ο **κανονισμός για τα λιπάσματα**³, στα άρθρα 25 έως 28, προβλέπει ορισμένα μέτρα ασφάλειας, ελέγχους και ειδικές δοκιμές για τα λιπάσματα νιτρικού αμμωνίου. Προβλέπει εξάλλου για τους παραγωγούς την υποχρέωση να τηρούν μητρώα των εγκαταστάσεων παραγωγής καθώς και των υπεύθυνων για τη λειτουργία τους.

² Η έκθεση των Ηνωμένων Εθνών για την παράνομη κατασκευή και διακίνηση εκρηκτικών από εγκληματίες και τη χρησιμοποίησή τους για εγκληματικούς σκοπούς (της 23^{ης} Ιανουαρίου 2002, E/CN.15/2002/9/Add.1.

³ Κανονισμός (ΕΚ) 2003/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13^{ης} Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τα λιπάσματα.

Η Επιτροπή εξετάζει την τροποποίηση του κανονισμού αυτού ώστε να περιληφθούν κατάλληλες διατάξεις, βάσει των οποίων η πώληση λιπασμάτων νιτρικού αμμωνίου θα μπορεί να γίνεται μόνο σε άτομα που έχουν σχετική άδεια και αφού υποβάλουν αποδεικτικά στοιχεία ότι θα τα χρησιμοποιήσουν αποκλειστικά για γεωργικούς σκοπούς. Επιπλέον, θα μπορούσε να εξεταστεί πρόταση σύμφωνα με την οποία οι επιχειρήσεις που πωλούν τέτοια προϊόντα θα υποχρεούνται να κοινοποιούν στις αρχές επιτήρησης της εφαρμογής του νόμου κάθε ύποπτη συναλλαγή. Θα έπρεπε εξάλλου να ενθαρρυνθούν τα κράτη μέλη να λάβουν παρόμοια μέτρα για τα λιπάσματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού.

4.2. Αποθήκευση εκρηκτικών

Η αποθήκευση εκρηκτικών εμπίπτει στην **οδηγία Seveso II**⁴. Το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής δεν είναι εστιασμένο στα ίδια τα εκρηκτικά, αλλά στις μόνιμες εγκαταστάσεις όπου γίνεται η αποθήκευση μεγάλων ποσοτήτων επικινδύνων ουσιών. Η εν λόγω οδηγία αφορά κυρίως την ασφάλεια των εγκαταστάσεων παρά την προστασία τους. Η οδηγία δεν απαιτεί αναλύσεις όσον αφορά την προστασία, ούτε επιβάλλει πρόσθετα μέτρα προστασίας για τις εγκαταστάσεις που είτε είναι ιδιαίτερα ευπρόσβλητες σε περίπτωση τρομοκρατικών επιθέσεων είτε είναι πιθανοί στόχοι επιθέσεων. Πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι όλες οι διατάξεις που αποβλέπουν στον περιορισμό των συνεπειών από τα ατυχήματα, και ιδίως η έγκαιρη εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης, θα συμβάλλουν και στην αντιμετώπιση των συνεπειών ενδεχόμενης τρομοκρατικής επίθεσης σε εγκατάσταση τύπου Seveso. Επιπλέον, μέρος των πληροφοριών που απαιτούνται για την αξιολόγηση του κινδύνου παρέχονται ήδη μέσω των εκθέσεων ασφάλειας.

Η Επιτροπή εξετάζει τα θέματα ασφάλειας που αφορούν τις καλυπτόμενες από την οδηγία Seveso II μονάδες στις οποίες είναι αποθηκευμένες επικίνδυνες ουσίες, όπως εκρηκτικά ή νιτρικό αμμώνιο, αναλύοντας τις συνέπειες ενδεχόμενων σκόπιμων εχθρικών ενεργειών, εσκεμμένων μεγάλων ατυχημάτων και μέτρων για την αποφυγή τους. Τα αποτελέσματα του κοινού εργαστηρίου για την προστασία των ευαίσθητων σε κινδύνους εγκαταστάσεων από εσκεμμένες εχθρικές ενέργειες (Βουδαπέστη, 28-29 Απριλίου 2005), βρίσκονται στον εξής δικτυακό τόπο της Επιτροπής:

http://europa.eu.int:8082/comm/environment/seveso/conf_events.htm

Η οδηγία Seveso II εφαρμόζεται κυρίως στις εγκαταστάσεις χημικών και πετροχημικών προϊόντων όπου υπάρχουν μεγάλες ποσότητες χημικών ουσιών. Στην οδηγία δεν γίνεται διάκριση μεταξύ των «κανονικών» επικινδύνων εμπορευμάτων και των επικινδύνων εμπορευμάτων «υψηλού κινδύνου» (δηλαδή εκείνων των οποίων η κακή χρήση θα μπορούσε να έχει ως συνέπεια μεγάλο αριθμό θυμάτων ή μεγάλες καταστροφές). Συνεπώς, οι διατάξεις που αποβλέπουν στη μείωση του αυξημένου κινδύνου πρέπει να εφαρμόζονται ιδίως για ουσίες με υψηλό δείκτη επικινδυνότητας, όπως τα εκρηκτικά.

Η Επιτροπή θα απευθύνει συστάσεις στα κράτη μέλη να αναλάβουν πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της ασφάλειας όλων των επιχειρήσεων, και του προσωπικού τους, που έχουν την ευθύνη ή διακινούν επικίνδυνα εμπορεύματα με υψηλό δείκτη επικινδυνότητας. Η ασφάλεια θα αυξηθεί με την εκπόνηση και την εφαρμογή σχεδίων ασφάλειας τα οποία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν και στοιχεία που έχουν καθοριστεί από την Επιτροπή.

⁴ Οδηγία Seveso II (96/82/EK) για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες (ΕΕ L 10 της 14 Ιανουαρίου 1997).

4.3. Μεταφορά εκρηκτικών και άλλων επικίνδυνων εμπορευμάτων

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να τροποποιήσουν τις διατάξεις ασφάλειας για τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων στην εθνική τους νομοθεσία για τις οδικές και σιδηροδρομικές μεταφορές μέχρι την 1^η Ιουλίου 2005. Ωστόσο, τα περισσότερα κράτη μέλη διαθέτουν συμπληρωματικές κανονιστικές ρυθμίσεις για τον έλεγχο ορισμένων κατηγοριών επικίνδυνων εμπορευμάτων. Οι επαγγελματικές ενώσεις των αντίστοιχων τομέων έχουν εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές για τις διατάξεις ασφάλειας όσον αφορά τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων που καλύπτουν όλους τους σχετικούς τομείς. Η Επιτροπή υποστήριξε τις εργασίες αυτές και οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές ολοκληρώθηκαν τον Απρίλιο του 2005. Ο διάλογος με τους επαγγελματικούς φορείς αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο για τη βελτίωση της ασφάλειας κατά τη μεταφορά εκρηκτικών, δεδομένου ότι οι φορείς αυτοί θα μπορούσαν να εκδώσουν αυστηρότερες κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της ασφάλειας κατά τη μεταφορά.

Η Επιτροπή εξέδωσε τον Απρίλιο του 2004 βελτιωμένα μέτρα ελέγχου όσον αφορά τη μεταφορά εκρηκτικών μεταξύ κρατών μελών, με σκοπό να καταστήσει ασφαλέστερη την ενδοκοινοτική μεταφορά τους. Τα μέτρα αυτά ελέγχου περιλαμβάνονται στην απόφαση της Επιτροπής 2004/388/EK, που εναρμονίζει τις πληροφορίες που απαιτούνται και τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται κατά τη διάρκεια των εν λόγω ενδοκοινοτικών μεταφορών.

Η βελτίωση των ελέγχων κατά τη μεταφορά εκρηκτικών μεταξύ κρατών μελών θα καταστήσει ευκολότερη την παρακολούθηση της πορείας των εκρηκτικών καθώς και τον έλεγχο σχετικά με το αν η μετακίνησή τους έχει εγκριθεί από τις εθνικές αρχές. Το έγγραφο κοινοτικής μεταφοράς εκρηκτικών υλών περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες για τις επιχειρήσεις ή οργανισμούς που συνδέονται με τα διάφορα είδη εκρηκτικών καθώς και δρομολόγιο για τη μεταφορά τους και τις σχετικές άδειες όλων των κρατών μελών από το έδαφος των οποίων θα διακινηθούν. Τα εν λόγω μέτρα αναμένεται να καταστήσουν ευκολότερη την παρακολούθηση της πορείας που ακολουθούν τα εκρηκτικά καθώς μετακινούνται από τον παραγωγό στον χρήστη.

Για την υλοποίηση των στόχων που έχουν καθοριστεί στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (σημείο 4.2), η Επιτροπή άρχισε να εκπονεί μια πολιτική για την ασφάλεια στην αλυσίδα διάθεσης, για να συμπληρώσει την ήδη ισχύουσα νομοθεσία σε διάφορους τομείς της ασφάλειας των μεταφορών (ασφάλεια των πτήσεων, της ναυσιπλοΐας και των λιμένων) και να αυξήσει την ασφάλεια κατά τις χερσαίες μεταφορές.

Ο κύριος στόχος της διαδικασίας αυτής χάραξης πολιτικής είναι να αναληφθούν πρωτοβουλίες και να εκπονηθούν μέτρα ασφάλειας, σε νομοθετικό και επιχειρησιακό επίπεδο, για τους επαγγελματικούς φορείς, ούτως ώστε να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο σε θέματα ασφάλειας εντός της εθνικής αλυσίδας διάθεσης στην ΕΕ χωρίς να εμποδίζονται οι εμπορικές συναλλαγές, και με τις ενέργειες αυτές να αντιμετωπιστούν ενδεχόμενες τρομοκρατικές απειλές.

Η ασφάλεια της αλυσίδας διάθεσης θα είναι μια εξελικτική διαδικασία. Καθιστώντας την ασφάλεια θέμα καθημερινής φροντίδας (ευαισθητοποίηση) στον τομέα των μεταφορών εντός της ΕΕ, συμβάλλουμε στη βελτίωση των ποιοτικών επιδόσεων των επιχειρήσεων και στη δυνατότητά τους να αντιμετωπίζουν τα διάφορα περιστατικά. Στο διεθνές εμπόριο, η επιτυχία της πολιτικής στον τομέα της ασφάλειας των μεταφορών εξαρτάται από την αμοιβαιότητα.

4.3.1. Ανίχνευση εκρηκτικών και πυροβόλων όπλων στα αεροδρόμια

Μετά τις επιθέσεις της 11^{ης} Σεπτεμβρίου και άλλα συμβάντα στις αεροπορικές μεταφορές, η ασφάλεια των αεροδρομίων ενισχύθηκε. Ο κανονισμός-πλαίσιο 2320/2002, για τη θέσπιση

κοινών κανόνων στο πεδίο της ασφάλειας της πολιτικής αεροπορίας, χαρακτηρίζει τα πυροβόλα όπλα και τα εκρηκτικά ως απαγορευμένα αντικείμενα και απαιτεί ελέγχους ασφάλειας σε όλους τους επιβάτες και τις αποσκευές τους (παραδοθείσες αποσκευές ή χειραποσκευές) με τη χρησιμοποίηση σειράς αποδεκτών μεθόδων. Η Επιτροπή πραγματοποιεί επιθεωρήσεις για να επαληθεύει, μεταξύ άλλων, αν ικανοποιούνται οι εν λόγω απαιτήσεις.

Η Επιτροπή, με τη βοήθεια της Επιτροπής Ασφάλειας της Αεροπλοΐας (AVSEC), εργάζεται αυτή τη στιγμή για τον έλεγχο της εφαρμογής των τεχνικών προδιαγραφών και των κριτηρίων απόδοσης των διαφόρων κατηγοριών εξοπλισμού ανίχνευσης που χρησιμοποιούνται στα αεροδρόμια των κρατών μελών.

4.4. Κατασκευή, εμπορία και ανιχνευσιμότητα των εκρηκτικών

Η οδηγία του Συμβουλίου 93/15/ΕΟΚ, για την εναρμόνιση των διατάξεων περί εμπορίας και ελέγχου των εκρηκτικών υλών εμπορικής χρήσεως⁵ (π.χ., για εργασίες εξόρυξης ή κατεδάφισης), προσδιορίζει τις βασικές απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούν οι δοκιμές καταλληλότητας των εκρηκτικών για να επιτρέπεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εν λόγω προϊόντων χωρίς να μειώνεται το βέλτιστο επίπεδο ασφάλειας και προστασίας. Η εν λόγω οδηγία καλύπτει επίσης την επίβλεψη της μεταφοράς των εκρηκτικών και των πυρομαχικών. Λόγω των ευνόητων περιορισμών που τίθενται από την εν λόγω νομοθεσία εξαιτίας του αυξημένου τρομοκρατικού κινδύνου, η Επιτροπή ξεκίνησε διάλογο για θέματα ασφάλειας με τη βιομηχανία. Εξετάζονται νέες πρακτικές σε διάφορους τομείς: σήμανση εκρηκτικών και πυροκροτητών, μεγαλύτερη ασφάλεια κατά την αποθήκευση και τη μεταφορά, καθώς και καταγγελία των ύποπτων συναλλαγών.

Μετά τον εντοπισμό των εκρηκτικών, η διαπίστωση της προέλευσής τους είναι καθοριστικής σημασίας για τους ελεγκτές. Π.χ., η ελβετική νομοθεσία στο εν λόγω θέμα είναι πολύ αυστηρή και απαιτεί τη σήμανση των εκρηκτικών πριν από την εμπορία τους. Ωστόσο, το ποσοστό των υποθέσεων που διαλευκάνθηκαν στην Ελβετία και αφορούσαν εκρηκτικά στα οποία είχε πραγματοποιηθεί σήμανση δεν ήταν αισθητά υψηλότερο από εκείνο των υποθέσεων στις οποίες δεν είχε προηγηθεί σήμανση των εκρηκτικών.

Η Επιτροπή προτείνει να αξιολογηθεί η σχέση κόστους-οφέλους της σήμανσης των εκρηκτικών με ηλεκτρομαγνητικό κωδικό.

4.5. Ανίχνευση των εκρηκτικών

Η ανίχνευση των εκρηκτικών μπορεί να επιτευχθεί με διάφορες τεχνικές (π.χ. ακτινοσκοπικός έλεγχος, εκπαιδευμένοι ιχνηλάτες σκύλοι, συστήματα ανίχνευσης εκπεμπόμενων από τα εκρηκτικά αερίων). Δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά αποτελέσματα στην ανίχνευση των εκρηκτικών με μία μόνο τεχνική, αλλά χρειάζεται πάντα ένας συνδυασμός μεθόδων. Ωστόσο, εάν καθίστατο υποχρεωτική στην ΕΕ μία ουσία ή παράγοντας σήμανσης για όλα τα εκρηκτικά, αυτό θα διευκόλυνε την ανίχνευσή τους, καθώς οι αισθητήρες θα έπρεπε να ανιχνεύσουν μία μόνο ουσία. Λόγω της παρουσίας όμως εκρηκτικών που έχουν κατασκευαστεί στο εξωτερικό, οι μηχανισμοί ανίχνευσης πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να ανιχνεύσουν και άλλους παράγοντες σήμανσης καθώς και εκρηκτικά χωρίς σήμανση.

⁵ ΕΕ L 121, 15.5.1993.

Εκτελούνται μεγάλα ερευνητικά προγράμματα για ηλεκτρονικούς οσφρητικούς αισθητήρες και άλλα τεχνολογικά μέσα. Το πρόγραμμα NOSE II (δεύτερο δίκτυο αριστείας για την τεχνητή οσφρητική ανίχνευση) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει ήδη συμβάλει στη δημιουργία ενός δικτύου επιστημόνων στον τομέα αυτό. Ωστόσο, ένα πρώτο σημαντικό βήμα θα ήταν η εκπόνηση ενδελεχούς μελέτης των υπαρχόντων τεχνικών ανίχνευσης, με ακριβή αξιολόγηση του ποσοστού επιτυχίας, του χρόνου ανίχνευσης και του κόστους για κάθε είδος εκρηκτικού. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσαν να επισημανθούν τα κενά στην τεχνολογία και να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο των ερευνητικών προγραμμάτων. Θα έπρεπε ακόμη να αξιολογηθούν δεόντως οι καλύτεροι συνδυασμοί εξοπλισμού, καθόσον είναι αδύνατον να ανιχνευθούν αποτελεσματικά τα εκρηκτικά από σύστημα που ασκεί μία μόνο λειτουργία.

Η Επιτροπή θα ξεκινήσει μια τέτοια ολοκληρωμένη ανάλυση των τεχνικών ανίχνευσης. Το έργο αυτό θα αποτελέσει στέρεα βάση για την ανάληψη νομοθετικών πρωτοβουλιών στον εν λόγω τομέα. Μέχρι να γίνει αυτό, η Επιτροπή συνιστά να εκπονηθούν κατάλληλα μέτρα με τα οποία θα καθίσταται υποχρεωτική η χρήση μηχανισμών ανίχνευσης σε ορισμένους χώρους στρατηγικής σημασίας (για παράδειγμα τα αεροδρόμια).

4.6. Πυροκροτητές

Λόγω του μικρού μεγέθους των πυροκροτητών, ο κίνδυνος κλοπής και μη ανίχνευσής τους είναι μεγάλος. Συνεπώς, η επίτευξη ευκολότερης ανίχνευσης των πυροκροτητών θα συνιστούσε σημαντική βελτίωση για την αλυσίδα της ασφάλειας. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής θα μπορούσε να αναλύσει ορισμένες από τις διαθέσιμες επιλογές για την ενίσχυση της ανιχνευσιμότητάς τους. Με βάση τα αποτελέσματα της ανάλυσης του ΚΚΕρ, η Επιτροπή θα μπορούσε να προτείνει την τροποποίηση της **οδηγίας του Συμβουλίου 93/15 ΕΟΚ**, ούτως ώστε να καταστεί υποχρεωτική η χρησιμοποίηση ορισμένων παραγόντων ή μηχανισμών σήμανσης και ανίχνευσης.

4.7. Συνεργασία για την επιτήρηση της εφαρμογής του νόμου στους τομείς των εκρηκτικών

Θα χρειαστεί σοβαρή μελέτη σε επίπεδο ΕΕ για να βρεθεί μια μέθοδος που θα καλύπτει τα κενά ως προς τον εντοπισμό των αδυναμιών σε σχέση με τους ανθρώπινους πόρους, τις τεχνικές και τα υλικά που προορίζονται για την ανίχνευση, την εξέταση και την εξουδετέρωση αυτοσχέδιων και μη συμβατικών εκρηκτικών μηχανισμών. Η Επιτροπή συγκέντρωσε πληροφορίες από τα κράτη μέλη μέσω ερωτηματολογίου που υπέβαλε στο Συμβούλιο το 2004. Από την ανάλυση των απαντήσεων προκύπτει ότι τα ενδεχόμενα κενά θα μπορούσαν να καλυφθούν με διάφορους τρόπους, στους οποίους περιλαμβάνεται ο προσανατολισμός της έρευνας σε συγκεκριμένη κατεύθυνση και η ανάπτυξη δομών που θα επιτρέψουν στα κράτη μέλη να εκφράζουν την αλληλεγγύη τους, για παράδειγμα με πρωτοβουλίες αμοιβαίας συνδρομής σε διμερή ή πολυμερή βάση.

4.7.1. Βάση δεδομένων της Europol για τα εκρηκτικά

Η Europol διαχειρίζεται σήμερα μια βάση δεδομένων της ΕΕ για τους εκρηκτικούς μηχανισμούς που χρησιμοποιούνται από τις τρομοκρατικές και τις εγκληματικές οργανώσεις. Οι ευρωπαϊκές υπηρεσίες επιτήρησης της εφαρμογής του νόμου, και ιδίως οι *μονάδες τους για την εξάλειψη των εκρηκτικών*, πρέπει να έχουν σε 24ωρη βάση δυνατότητα πρόσβασης στα διαθέσιμα στοιχεία για τα εκρηκτικά, τους εκρηκτικούς μηχανισμούς και τα συστατικά τους μέρη, για να ανταλλάσσουν τις πληροφορίες αυτές αμέσως σε περίπτωση τρομοκρατικών βομβιστικών επιθέσεων ή απειλών.

Η Europol εξετάζει ήδη τη λύση ενός κεντρικού μηχανοργανωμένου συστήματος, στο οποίο θα καταχωρούνται τα δεδομένα για τα εκρηκτικά, όπως γραπτά κείμενα, διαρθρωμένα δεδομένα και πληροφορίες από πολυμέσα, π.χ. εικόνες ηλεκτρονικών εξαρτημάτων και ηλεκτρονικών κυκλωμάτων.

Η ανταλλαγή πληροφοριών μέσω της βάσης δεδομένων της Europol θα είναι ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά τα «αυτοσχέδια εκρηκτικά», και το δίκτυο θα αποτελούσε το ιδανικό μέσο για την κατάρτιση καταλόγου αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών και για την αξιολόγηση των επιπτώσεων τους.

Η Europol πρέπει να ενθαρρύνει τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών και την Επιτροπή να χρησιμοποιούν τη βάση δεδομένων της σχετικά με τους εκρηκτικούς μηχανισμούς που χρησιμοποιούνται από τους τρομοκράτες, πραγματοποιώντας εξαμηνιαίο απολογισμό των καταχωρήσεων που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη στην εν λόγω βάση.

4.7.2. Καταγραφή των δυνατοτήτων των κρατών μελών

Το προηγούμενο έτος, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο ερωτηματολόγιο προοριζόμενο για την αξιολόγηση των δυνατοτήτων των κρατών μελών και για το μελλοντικό συντονισμό των μονάδων τους για την εξάλειψη των εκρηκτικών. Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου διευκόλυναν την αξιολόγηση των δυνατοτήτων των κρατών μελών όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους, τις τεχνικές και τα υλικά που προορίζονται για την ανίχνευση, την εξέταση και την εξουδετέρωση των αυτοσχέδιων και μη συμβατικών εκρηκτικών μηχανισμών. Στο πλαίσιο της καταγραφής αυτής αξιολογούνται και οι δυνατότητες των κρατών όσον αφορά την εγκληματολογική έρευνα σε περιπτώσεις βομβιστικών επιθέσεων και γίνεται ένα πρώτο βήμα για τη μελλοντική εφαρμογή μηχανισμών αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών σε περίπτωση μεγάλων τρομοκρατικών επιθέσεων.

4.7.3. Δίκτυο μονάδων εξάλειψης εκρηκτικών

Μετά την αξιολόγηση των δυνατοτήτων, πρέπει να εξεταστεί η δημιουργία ενός δικτύου των μονάδων εξάλειψης εκρηκτικών των κρατών μελών, με βάση παραδείγματα που έχουν ήδη εφαρμοστεί σε άλλους τομείς, όπως το δίκτυο προστασίας υψηλών προσώπων. Το δίκτυο θα μπορούσε να αποτελέσει το μέσο για την ανοικτή και απρόσκοπτη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις τεχνικές και τις επιχειρησιακές τακτικές. Επιπλέον, η βελτίωση των δυνατοτήτων ανίχνευσης θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα για το δίκτυο.

Η Επιτροπή εργάζεται αυτή τη στιγμή για τη δημιουργία ενός δικτύου μονάδων εξάλειψης εκρηκτικών μετά την ανάλυση των απαντήσεων που δόθηκαν στο ερωτηματολόγιο που υποβλήθηκε από την Επιτροπή στα κράτη μέλη.

4.7.4. Δίκτυο εγκληματολογικών υπηρεσιών για τους αυτοσχέδιους εκρηκτικούς μηχανισμούς

Σε μια δεύτερη φάση, το προτεινόμενο δίκτυο μονάδων εξάλειψης εκρηκτικών θα διευρύνει τις δυνατότητές του, καλύπτοντας την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις εγκληματολογικές πτυχές των αυτοσχέδιων εκρηκτικών μηχανισμών. Η δημιουργία ενός δικτύου εγκληματολογικών υπηρεσιών θα μπορούσε να αποτελέσει την αφετηρία για την ανάπτυξη μιας κοινής στρατηγικής στις μεθόδους των ανακρίσεων και της έρευνας και για την εναρμόνιση των τεχνικών στον εν λόγω τομέα.

4.8. Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη

Η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη είναι σε θέση να περιορίσουν τους κινδύνους που απορρέουν από την παραγωγή, τη μεταφορά και την αποθήκευση πυροβόλων όπλων, εκρηκτικών και εξοπλισμού κατασκευής βομβών, καθώς και από τα τεχνολογικά μέσα που χρησιμοποιούνται για τη διάπραξη τρομοκρατικών ενεργειών. Η έρευνα μπορεί ακόμη να συμβάλει στη βελτίωση των συστημάτων ανίχνευσης, σήμανσης και ιχνηλάτησης.

Έχει τεθεί σε εφαρμογή τριετές προπαρασκευαστικό πρόγραμμα (2004-2006) με σκοπό να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις και το περιβάλλον που θα ευνοήσουν τη βελτίωση των ευρωπαϊκών επιστημονικών, τεχνολογικών και βιομηχανικών δυνατοτήτων, και να προετοιμαστεί το έδαφος για ένα πραγματικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα έρευνας για την ασφάλεια, το οποίο θα τεθεί σε εφαρμογή το 2007. Το προπαρασκευαστικό αυτό πρόγραμμα καλύπτει πέντε κύριους ερευνητικούς τομείς προτεραιότητας, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της τρομοκρατίας.

Ως συνέχεια του ως άνω προπαρασκευαστικού προγράμματος, το πολυετές ευρωπαϊκό ερευνητικό πρόγραμμα για την ασφάλεια προβλέπει τεχνολογική έρευνα εστιασμένη στις αποστολές, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του τελικού χρήστη. Στο πλαίσιο του 7^{ου} Προγράμματος-Πλαισίου για την Έρευνα και την Τεχνολογική Ανάπτυξη, η Επιτροπή εξέδωσε πρόσκληση υποβολής προτάσεων έρευνας σχετικά με τις προσεγγίσεις της νανοτεχνολογίας για τη βελτιωμένη ασφάλεια των συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ανιχνευτών εκρηκτικών.

4.9. Συνεργασία των υπηρεσιών επιτήρησης της εφαρμογής του νόμου στον τομέα των πυροβόλων όπλων

Έχουν ήδη αναληφθεί διάφορες πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της συνεργασίας των υπηρεσιών επιτήρησης της εφαρμογής του νόμου στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων, τα αποτελέσματα των οποίων θα γίνουν αισθητά το 2005. Η Europol, στο πλαίσιο του προγράμματος κατά της διάδοσης των πυροβόλων όπλων, της αντιτρομοκρατικής της μονάδας, θα παράσχει επιχειρησιακή υποστήριξη στις έρευνες των κρατών μελών και θα διανείμει στρατηγικά προϊόντα. Η Europol εκπονεί αυτή τη στιγμή μελέτη σκοπιμότητας στον τομέα της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων, ούτως ώστε να αποφασίσει αν μπορούν να ξεκινήσουν κατά το 2005 εργασίες ανάλυσης σχετικά με τα παράνομα πυροβόλα όπλα. Επιπλέον, η ανάπτυξη των δυνατοτήτων της ΕΕ στην ανίχνευση των παράνομων πυροβόλων όπλων αποτελεί μέρος του προγράμματος εργασίας της Europol για το 2005.

Πρέπει να εξεταστεί η έκδοση νομοθετικής πράξης που να προβλέπει κοινούς κανόνες για τη δήλωση της κατάσχεσης ή ανάκτησης πυροβόλων όπλων που έχουν χρησιμοποιηθεί για εγκλήματα, ή έχουν υπεξαίρεθεί, χαθεί ή κλαπεί. Αυτό θα διευκόλυνε την ανταλλαγή πληροφοριών για τους σκοπούς της έρευνας και θα συνιστούσε τον κοινό παρονομαστή για μια μέθοδο ανάλυσης των πληροφοριών.

4.10. Πυροβόλα όπλα – Καθεστώς αδειοδότησης για εισαγωγή/εξαγωγή και άλλες πτυχές της εφαρμογής του σχετικού πρωτοκόλλου των Ηνωμένων Εθνών

Η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη δημιουργία, μέχρι το 2007, συστήματος αδειοδότησης της εισαγωγής/εξαγωγής πυροβόλων όπλων, μετά από εσωτερική διαδικασία διαβούλευσης με τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς.

Ο εν λόγω κανονισμός θα έχει ως στόχο την ενσωμάτωση του άρθρου 10 του πρωτοκόλλου των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση της λαθραίας κατασκευής και διακίνησης

πυροβόλων όπλων, μερών και εξαρτημάτων τους και πυρομαχικών στην κοινοτική νομοθεσία. Δεδομένου ότι η εφαρμογή του εν λόγω πρωτοκόλλου καλύπτει ευρύ φάσμα τομέων, όπως τα τελωνεία, το εμπόριο, τα εκρηκτικά, την εσωτερική αγορά και τις διεθνείς σχέσεις, η πρόταση θα λαμβάνει δεόντως υπόψη όλα αυτά τα στοιχεία.

Εξάλλου, η Επιτροπή θα προτείνει κατά το 2005 την τεχνική τροποποίηση της οδηγίας 91/477⁶, για να ενσωματωθούν σε αυτήν οι κατάλληλες διατάξεις που απαιτούνται από το ως άνω πρωτόκολλο όσον αφορά τις ενδοκοινοτικές μεταφορές όπλων στις οποίες αναφέρεται η οδηγία, και ειδικότερα το άρθρο 10 του πρωτοκόλλου αυτού, το οποίο περιλαμβάνει τις γενικές απαιτήσεις αδειοδότησης ή έγκρισης για εξαγωγή, εισαγωγή και διαμετακόμιση. Το ισχύον σύστημα αδειοδότησης για εξαγωγή/εισαγωγή θα χρησιμοποιηθεί ως σημαντικό μέσο για τον έλεγχο/παρακολούθηση της εξαγωγής/εισαγωγής πυροβόλων όπλων από και προς την ΕΕ, και συνεπώς θα αξιοποιηθεί στο πλαίσιο των μηχανισμών πρόληψης και ερευνών σχετικά με την τρομοκρατία.

Ωστόσο, το βελτιωμένο καθεστώς εισαγωγών και εξαγωγών αποτελεί ένα μόνο από τα στοιχεία της πρόληψης της παράνομης διακίνησης πυροβόλων όπλων και πρέπει να συνδυαστεί με την αποτελεσματική διαχείριση των συνόρων, συμπεριλαμβανομένης μιας ενεργού πολιτικής για την καλή γειτονία στον εν λόγω τομέα.

⁶ Οδηγία του Συμβουλίου, της 18^{ης} Ιουνίου 1991, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων (91/477/ΕΟΚ).